

ምኞት

አንዲህም ሆን

ሰውየው በድህነት የሚማቅቅ ነው። ምናምኒት የለውም። ነገር ዓለሙ ባዶ ሆኖበታል። አንድ ቀን ታዲያ እንደምንም ብሎ ያንን የፈራውን ልመና ሊያያዘው ጎዳና ይወጣል። መቼም አያድርስ ነው ችግርን። «አባቶቼ ስለ ወንድ ልጅ አምላክ» ይላቸዋል አንድ አዛውንት ከዘራቸውን እያስቀደሙ በአጠገቡ ሲያዘግሙ። ኪሳቸውን ዳበስ፤ ዞር ብለው ገልመጥ ያደርጉና ስሙኒ ወርወር ያደርጉለታል። ለምኖ ለማያውቅ ሰው ስሙኒ ትልቅ ናት። ሲሮጥ ሲሮጥ ቤቱ መግባት። ቤት እንበለው መቼስ ከወንፊት ያልተሻለ ጣራ ከበረት አጥር ያልተሻለ ግድግዳ አለው። ካንድ ባዶ መደብ ምራቂ ጋር።

«አሁን በዚች ስሙኒ ምን ላድርግባት» ጭንቀት ዱብ አለበት። «ባኒ/ዳቦ/ ገዝቼ የሆዴን ሮሮ ላስታገሥ? የለም ላጠራቅማት። ማን ያውቃል ነገ ሀብታም እሆን ይሆናል።» መቼስ ልብ አይሞት ይባል የለ። «አዎ» ላምባ /ነዳጅ/ ልግዛባት አሁን ብላቱ ተገለጠልኝ።»

ሲከንፍ- ሲከንፍ- ሲከንፍ- የአምስት ሳንቲም ብልቃጥ ገዝቶ የ15 ሳንቲም ላምባ ሞልቶባት ወርቅ ዘርፎ እንደሚያመልጥ ሰላቶ በጉያው ደብቆ ቤቱ ከች።

«አሁን» አለ ሰውየው መደቡ ላይ ላምባ የያዘችውን ብልቃጥ አስቀምጦ።
«አሁን ይህችን ላምባ መጀመሪያ ገበያ አወጣታለሁ። ከዚያ ወዲያ በየጉሊቱ እየዞርኩ «ላምባ

የሚገዛ፤ ነጹ የማያልቅ በርቶ የማይጠፋ፤ ካማረካን የመጣ» እያልኩ እለፍፋለሁ። መቼም ድምጼ የሰጠ ነው። የገበያው ሰው ሁሉ አንገቱን መለስ ቀለሰ፤ ጉንበስ ቀና፤ ዘወር ዘወርወር፤ ገልመጥ ገልመጥመጥ እያለ «የቱ ነው? አይ ድምጥ እቴ» ሲለኝ እኔ ወንዱ ደግሞ ጅግን-ኩርት ቀብረር-ጉምለለለለል- እያልኩ ደረቴን የሠፈራችን አስኳላ ጥቁር ሰሌዳ አስመስዬ መሐል አራዳው ላይ ገጭ ያልኩኝ ጊዜ ያ ሲፈልገኝ የቆየው ገበያተኛ ሁሉ እንደንብ ሠራዊት አንዴ በላዬ ላይ ሲሰፍርብኝ «አዲያ ስንት ነው? የቱ ነው? እስቲ አምጣው» የጥያቄው ብዛት! እኔም ያባ ቢላ ልጅ ምኒ ሞኝ ነው፤ የንጉሥ አንበሳ መስየ «ዝግ በሁ ራቅ ራቅ በሉ፤ እንዲያውም ተሰለፉ፤ የለም እንዲያውም በጨረታ ነው የምሸጠው» እያልኩ ያን ሁሉ መንጋ ከቀኝ ከግራ ሳዋክበው እኔ ነኝ ያለ መኳንንት ዳቦ ቤት እንደተላከ ኩታራ የቀን እኩሌታ መንገድ የሚያህል ሰልፍ ሠርቶ ቁጭ።

«መነሻው መቶ ሺልንግ ነው።» ብዬ እንደመብረቅ የሚንጉዳጉድ ድምጼን ሳስተጋባ ይች መናጢ ድካ ሁላ «ታቅማችን በላይ ነው» እያለች ሰልፏን ለቃ ስትወጣ ከብር የተሠራ ያገሬ ዲታ ሆድ ለሆድ እየተጋፋ ሲጠጋኝ ጸጥታ ፤ ጸጥታ «መነሻው ሁለት መቶ ሺልንግ ሆኖአል።» ስላቸው የተራረፈው ድካ ምንጥቅ ምንጥቅ እያለ ሲወጣ በሁለት እጅ የማይነሡት ብቻ ሲቀሩ፤ ቅልጥ ያለ ጨረታ አወጣና በአምስት መቶ ሺልንግ ሲያነሡልኝ።

እኔ የሰውየው ልጅ ከዚያ በኋላማ ማን

ይናገረኛል። በብልቃጥ መነገዴ ይቀርና በበርሜል ከባላምባራስ ደርበው ዴፖ እያመጣሁ፤ በሠረገላ አስጭንና ሁለት አሽከር ከግራ፤ ሁለት አሽከር ከቀኝ አስከትልና እኔ በሌላ ሠረገላ ከፊት እየቀደምኩ ኩራ ጀነን ለጠጥ ብዬ «በሀብቱ የሚተማመን፤ ድህነት ነኩቶት የማያውቅ ወደኔ ወደ አባ መስጠት ይምጣ ካማሪካን፤ ካሮፖ፤ ከጃባን ተጣርቶ የመጣ ላምባ ማንም ሳይቀድማችሁ ግዙ! ያልኩኝ ጊዜ መንጋ ድኻ በሩቅ ሆና የሰውየውን ልጅ እየትማ አሁን ይጄንንም ሞት ይነካዋል? እግዜር እጁን ታጥቦ የፈጠረው፤ እያለ ዕውቅ ደብተራ እንኳን የማያወጣውን መወድስ ሲያዘንብልኝ፤ ከቆዳው ላይ እግዜር ገንዘብ ያለበለው ዲታ እንደ ፋሲካ ሙከት እየተ ጋፋ ይመጣና «ኖር ጌቶች፤ ኖር ጌታዮ» እያለ እንደ ሰባሰገል ሲሰግድልኝ ለፈቀድኩት እጄን፤ ላልፈቀድኩት ጫማየን እያላምኩ፤ ከኪሱ ቡላ ተቀይ ብር እየመዝገለጠ ሲሰጠኝ በግራ እጄ እየተቀበልኩ እንደዋዛ ወደ ሠረገላየ ወርወር አደርግና ባስር ደቂቃ አጣርቼ ቤቴ ከች።

ተውኝ እባካችሁ። በሚቀጥለውማ በራሴ መርከብ ከሳውዲ አረቢያ አስጭኜ አራት በአራት ሜትር በሆነ ባንዴራ ፎቶዬ ይሰቀልና በመርከቤ ላይ እየተውለበለበ የሰማይ አዕዋፍ፤ ሳይቀሩ ምንም ስሜን ባያውቁ በግርማ ሞገሴ እያደነቁኝ ጌንበስ ቀና ብለው መርከቤን ሲሸኙዋት ማን ይጠጋኛል። እኔ የሰውየው ልጅ።

አይ እግዚህር እንደ.ያ በድህነት እንደተጫወትኩብኝ ዛሬ እኩል ሆንን! በሰማይ መንበርህ

እንጂ በምን ትበልጠኛለህ። እኔን የመሰለ ሰው ከማንም ድኻ ጋር ስንት ዘመን ጌለትከኝ? ወንድ ነኝ ታዲያ ደረሰኩብህ! ባርያ ብትል ብበልጥህ እንጂ አላንሰም ገንዘብ? እንዲያውም ባለፈው ሰሰማ ያለም ባንክ መሪ ሲ ያስፈልጉኝ ነበር አሉ። ሰው መፍጠር ምን ያለፋኛል አንተ የፈጠርከውን አርፌ አልገዛም።

አሁን መሐል ከተማ ቢላ ቤቴን አተክልና። ስንት ሚስት ላግባ? እኔን የመሰልኩ ሰው ባንድ ሚስት ተጠፍሬ ማ ምኑን ዲታ ሆንኩት፤ ሰው አራት ሚስት ታላገባ፤ ስድስት ዕንቁባት ታልያዘ፤ አምስት መኪና ካልገለበጠ፤ በቀን ሦስት ሺህ ብር ታልበተነ፤ ሆዱ እግሩን ለማየት ካልከለከለው፤ አንገቱ እንደ ስድስት ኪሎ ሐውልት ተተክሎ ታልቀረ፤ አንገትና ግንጭሉን መለየት ታላቃተ ምኑን ዲታ ሆነው! ድፍን ኢትዮጵያ ጉድ እስኪል ስድስት ሚስት አግብቼ እንደ ንብ ንግሥት ካልከበቡኝ እንደ ማንም ተራ መቆጠሬ አይደለ?

ከዚያስ-

በከተማው የታወቁ ባለቡና ቤቶችን ሰብስባ እጠራለሁ። ከዚያ ወይዛዝርቱን ቅልጥ ባለ ግብዣ አንበሽብሻቸውና ኩስተር፣ ኩምተር፣ ኮራ ቆጠብ ያሉትን፤ ወገብና አንገታቸው በቦታ የሚጣሉባቸውን ስምንት ወይዛዝርት መርጬ በዕቁባትነት አስቀምጣለሁ። ምን ይኼ ብቻ ተሠራ የተባለ ቀርቶ ታሰበ የተባለ መጠጥ ከቤቴ አይጠፋም። መጠጣት ነው መስከር ነው፤ መጠ ንበዝ ነው። ውኃ ውኃ መሽተት ድሮ ቀረ። ወንድ ልጅ ካልሠከረ ሆዱ ዓሣ ይሠራልኩ! ከዚያ በኋላ ገንዳ ነው ብሎ ዓሣ ኮርፖራሽን ቢረከበኝስ? ምኔ ሞኝ ነው።

መቼም ይኼ የኔቢጤ ሁሉ ግቢያን መክበብ፡
አይቀርም ቡትቷቸው እንዳይነካኝ ዙሪያየን በአሽከሬ ታጅቤ
ሃንቲም እየወረወርኩ በመሐላቸው ሳልፍ የሙገሳው መዓ
ት፣ከዚያ የበለጠ እግዜርነት ከየት ይመጣል? ደግሞ ያ
መናጢ ወድቄ የምቀር መስየው ደበደበኝ አይደል?
በሰርቅ-ምናለ ሁለት በግ ናት። ደበደበኝ አገር የሚንቀጠ
ቀጥለትን ሻለቃ አስጠርቼ ሁለት ዐመድ /ሃምሳ ሃምሳ ብር!
እሽጉጥለትና ከግራ ከቀኝ እያዳፉ ቡልስ ግቢያ ሲያገባው
ያኔልኬን ያውቀዋል። ምን እሱ ብቻ እነ ወንዳጥር፤
እንዲቻላለሽ፤ እነ ደባልቄ እነ ቢራራ «ደረቅ እግር» ብለው
የሰደቡኝ ማን ደረቅ እንደሆነ አሳያቸዋለሁ። ዛሬ ተሠርተው
ጭቃቸው ያልደረቀ የመሰሉ ሁለት ጠብደሎች ቀጥረው ማረኝ
ይቅር በለኝ አርባ አንድ ጊዜ እስኪሉ ድረስ በተረት
የሚያውቁትን የጥርሳቸውን ቁጥር ያሳስጠናኋቸው እንደሆን
እኔ አይደለሁም።

በመንገድ ሳልፍ ያየኝ ካልተደፋ። አጭሩ ዛፍ ላይ
ወጥቶ፤ ረዥሙ ተንጠራርቶ፤ የታዘለው አንቀልባ ፈትቶ፤
ታሞ የተኛው ዱሳ ተደግፎ፤ የሚድኸው ታቅፎ እንደታቦት
ካልተሳለመኝ እኔ አይደለሁም። እንዲህ ሕዝብ አዳምን
ሳስግደው ውየ ወደ ቤቴ የገባሁ ጊዜ ስድስት ሚስቶቼ አንዷ
ምግቤን፤ አንዷ መጠጤን፤ እያሉ ሲዋክቡ በአባ ወራ ወግ
አልጋየ ላይ ጋደም ብዬ...

መደቡ አልጋው መስሎት ጋደም እላለሁ ሲል
በእግሩ በልቃሚን ቢመታት ያች የአስራ አምስት ሳንቲም
ላምባ ኩ-ለ-ል-ል እያለች ወርዳ መደቡን ሠርጋው ገባች።
ጣራና ግድግዳው ከትከት ብሎ የሚሰቅ «አንዱንም ሳትይዝ
ከሁለም ጋር ተጣልተህ የተጓዝክበት የምኞት ፈረስ እንዲህ
ጉድ ይሥራህ» የሚሉት መሰለው። አይ የምኞት
ፈረስ.....?